

Қостанай облысының 2026 жылғы қаңтар-маусымдағы әлеуметтік-экономикалық дамуы

 Қостанай облысы - индустриялық-аграрлық бағытта дамып жатқан аймақ. Оның аумағы 196 мың км² құрайды, бұл ел өңірлері арасында 4-орын.

 Облыс Қазақстанның бес облысымен – Ақтөбе, Ұлытау, Қарағанды, Ақмола, Солтүстік Қазақстан облыстарымен және Ресей Федерациясының үш облысымен – Қорған, Челябин және Орынбор облыстарымен шектеседі.

 2026 жылғы 1 маусымдағы жағдай бойынша халық саны 819,6 мың адамды (республикада 11-орын) құрады, оның ішінде қала халқы – 525,7 мың адам, ауыл халқы – 294,0 мың адам.

 Урбандалу деңгейі 64,1% құрайды (республика бойынша – 64,0%).

Облысқа 6 қала (1 облыс орталығы – Қостанай қ., 3 моноқала – Жітіқара қ., Лисаков қ., Рудный қ., 2 шағын қала – Арқалық қ., Тобыл қ.), 16 аудан, 475 ауыл, 7 кент кіреді.

Облыстың әкімшілік орталығы 278,5 мың адам тұратын (облыс халқының 33,9% - і) Қостанай қаласы болып табылады.

 Облыс аумағы темір кені, құрамында алтын бар кен, боксит, асбест, отқа төзімді және кірпіш саздар, цемент саздары, құрылыс тасы кен орындарына бай.

 Құрамында темір және алтын бар кен өндіру, боксит, асбест, машина жасау, азық-түлік өндірісі, құрылыс индустриясы, астық өсіру және мал шаруашылығы дамыған. Облыстың темір кені шикізаты Соколов, Сарыбай, Қоржынкөл және Қашар кен орындарында шоғырланған.

Облыс аумағында әлемдегі ең ірі кен орындарының бірі болып табылатын Жітіқара хризотил-асбест кен орны орналасқан.

 Өңір экономикасының едәуір үлесін өңдеу өнеркәсібі қалыптастырады. Өңір өнеркәсібінің құрылымында өңдеу саласы 72,1% алады. Өңдеу өнеркәсібіндегі ең үлкен үлес машина жасау (49,1%), металлургия (22,6%), тамақ өнімдерін өндіру (22,4%) болып табылады. Тау-кен өнеркәсібінің үлесі 23,8% құрайды.

 Облыс кәсіпорындарында 1 818,8 млрд. теңге сомасына өнеркәсіптік өнім шығарылды. Нақты көлем индексі – 101,6%.

Тау-кен өнеркәсібінің НКИ 90,4% құрады.

Агломерацияланбаған темір кенін өндіру көлемі 1,3%-ке, құрамында алтыны бар кенді өндіру 17,3%-ке, мыс кенін өндіру 2,8 есеге, ал шекемтастар өндірісі 3,5%-ке ұлғайды.

Өндеу өнеркәсібінің НКИ 105,6%.

Сары май өндірісі 26,7%-ке, кондитерлік өнімдер 16,3%-ке, ұн 18,2%-ке, нан 6,9%-ке, ет және қосалқы өнімдер 2,5%-ке, өңделмеген алтын 10,8%, автомобильдер 14,7%, комбайндар өндірісі 2,5 есе, қатарланған дестелегіштер 18,3% өсті.

Облыста өңірге инвестиция тарту мақсатында 7,4 трлн теңге сомасына 140 жобадан тұратын пул қалыптастырылды, 25,8 мың жаңа жұмыс орнын құрумен.

2026 жылы 1,1 мыңнан астам жұмыс орнын құрумен 138,8 млрд теңге сомасына 21 жобаны іске асыру жоспарланған. Бүгінгі күнге 514 жұмыс орны құрумен 43,6 млрд. теңге сомасына 6 жоба іске асырылды.

 Ауыл шаруашылығы өнімінің жалпы өнімі 146,2 млрд. теңгені құрады, өсім 6,1%-ға.

Ет – 43,0 мың тонна, сиыр сүті – 171,7 мың тонна, тауық жұмыртқасы – 227,3 млн дана өндірілді.

 Облыста 59 427 шағын және орта кәсіпкерлік субъектісі жұмыс істейді, онда 171,9 мың адам жұмыс істейді (2025 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша).

ШОБ субъектілерінің 2025 жылғы қаңтар-желтоқсанда өнім шығаруы 3 222,2 млрд.теңгені құрады, өсім 24,3%-ға өсті.

 Негізгі капиталға салынған инвестициялар 363,9 млрд.теңгені, НКИ – 104,6% құрады. Негізгі үлес кәсіпорындардың, ұйымдардың және халықтың өз қаражатына тиесілі – 50,9%.

Инвесторлар үшін өнеркәсіп (инвестициялардың жалпы көлемінің 50,2%), жылжымайтын мүлікпен операциялар (19,8%), ауыл шаруашылығы (14,3%),көлік және қоймалау (9,6%), көтерме, бөлшек сауда (0,9%) сияқты салалар тартымды болып табылады.

 Құрылыс жұмыстарының көлемі 22,3%-ға өсіп, 200,3 млрд теңгені құрады.

Жалпы ауданы 309,8 мың шаршы метр тұрғын үй пайдалануға берілді. НКИ 106,0%.

 Сауда көлемі де өсуде: бөлшек сауда – 5,4%-ға (445,0 млрд теңге), көтерме сауда – 0,5%-ға (763,2 млрд теңге).

 Мемлекеттік бюджетке 309,1 млрд теңге салық, басқа да міндетті төлемдер түсті (болжаммен салыстырғанда 105,8%).

Республикалық бюджет 100,3%-ке атқарылды, 152,4 млрд теңге түсті, бұл 2025 жылғыдан 52,9%-ке артық.

Жергілікті бюджет 111,8%-ке атқарылды, 156,8 млрд теңге түсті, бұл 2025 жылғыдан 7,4%-ке артық.

 Инфляция 5,7% құрады (2026 жылғы маусымда 2025 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда), оның ішінде азық-түлік тауарларына – 5,5%, азық-түлік емес тауарларға – 6,0%, ақылы қызметтерге – 5,7%.

 Облыс кәсіпорындарында бір қызметкердің орташа айлық еңбекақысы 2026 жылғы қаңтар-наурыз айларында 394 942 теңгені немесе 2025 жылдың тиісті кезеңіне 110,1% құрады.